

KAPITEL 8

Mörker

Syns du?

Du har säkert tänkt på att du inte ser lika bra om du är ute när det är mörkt. Det kan också vara svårare för andra att se dig när du är ute och går på kvällen. Om det är dimma, regn eller snö är det extra svårt för en bilförare att se dig.

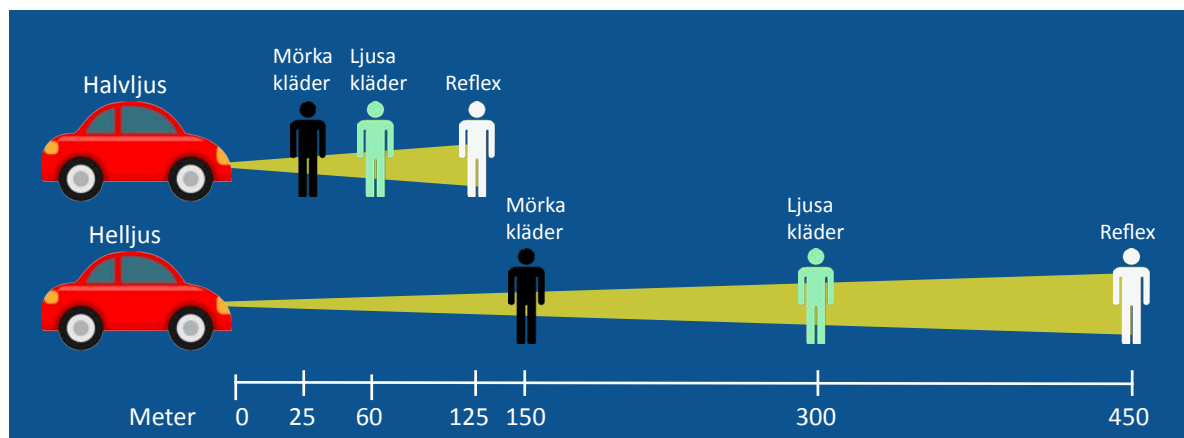
Det händer många olyckor där bilar kör på människor som är ute och går när det är mörkt. 40 procent av olyckorna där den som går skadas händer i mörker.

För att du ska göra det lättare för bilföraren att se dig, kan du sätta på dig reflexer. Har du en reflex, är chansen större att bilföraren ser dig redan på långt håll. Du behöver reflexer när du är ute och går på kvällen, både på landet och i stan. Tänk på att ha reflex även om det finns gatlyktor.

Att se och synas i mörkret.

Våra ögon fungerar sämre när det är mörkt. När du är ute och går på kvällen kan det vara svårt att se dig. I dimma, regn eller snö syns du ännu sämre.

I mörker och skymning måste vi hjälpas åt, så att vi kan se varandra i god tid. Har du mörka kläder och ingen reflex hinner en bilförare inte se dig. Du kan bli påkörd. Du ser bilen – Men föraren ser inte dig.

Risken att bli påkörd i mörkret är stor. Nästan hälften av alla olyckor där gående är inblandade, händer i mörker. Därför behöver du reflexer, när du är ute och går i mörkret, både på landet och inne i stan. Det räcker inte med gatubelysning eller att bilens lyktor lyser.

En bra reflex syns på 125 meters håll från en bil med halvljuset på.

Utan reflex blir du inte upptäckt förrän bilen är 20-30 meter ifrån dig!

Vilka reflexer är bra?

Du kan köpa bra reflexer i många affärer, bland annat på apoteket.

En reflex håller i ungefär tre år. Sedan är det dags att byta ut den. Sätt reflexerna långt ner på benen och armarna. Där syns de bäst.

Cyklar du när det är mörkt?

Lagen säger att cykeln måste ha reflexer och belysning både fram och bak. Du kan få böter om du blir stoppad av polisen när det är mörkt:

- Ingen lampa fram: 500 kr
- Ingen lampa bak: 500 kr
- Ingen reflex: 500 kr
- Släckta lampor: 500 kr
- Om du inte har lampor och reflexer: 1 000 kr

Inte bara människor och cyklar behöver reflex

Har du hund? Sätt en reflex på kopplet. Sätt gärna på en reflexväst på hunden. Din hund förstår inte trafikregler. Rider du? Då är det bra om både du och hästen har reflexer på er. Barnvagnen, rullatorn, sparken och rullstolen bör också ha reflex.

Övning:

Titta på bilden nedanför.
Hur många personer ser du?

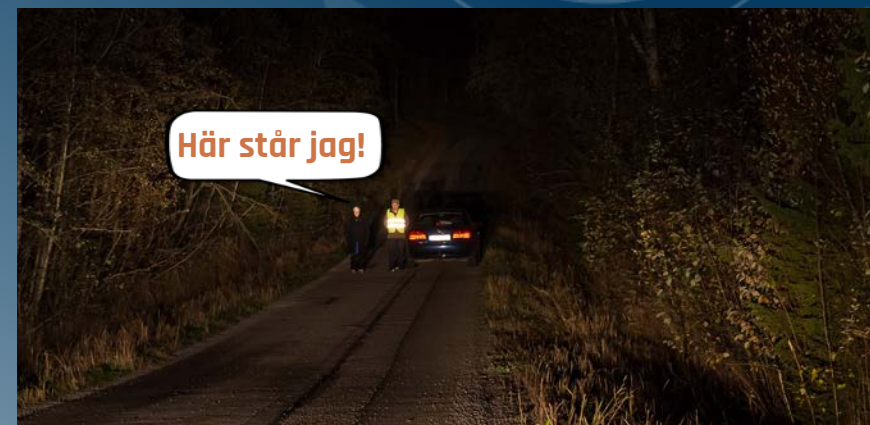
Kom ihåg att tända lamporna när du kör bil

På bilen måste du alltid ha halvljus eller varselljus tända framåt, även på dagen. När det är mörkt eller dålig sikt måste du ha lamporna tända både bakåt och framåt. Om din bil inte tänder baklyktorna automatiskt, kom ihåg att göra det när det blir mörkt.

Klicka på bilden för att se kort reflexfilm med Sally, sju år

Rätt svar till frågan på förra sidan:
När man tänder helljuset ser man att det står två personer på vägen. Den ena har reflexväst. Den andra personen syns inte alls.

Att diskutera:

- Använder man reflexer i andra länder?
- Varför ska man ha reflexer även i en stad där det finns gatlykter?
- Varför är det många som inte har reflex?